

5.10.2026

Opetus- ja kulttuuriministeriölle:

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tekijänoikeuslain muuttamisesta

Viite: Lausuntopyyntönnö VN/34805/2025

OAJ kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esityksestä laiksi tekijänoikeuslain muuttamiseksi.

Esityksen tavoitteena on vastata eräisiin esivalmistelussa havaittuihin sopimuslissenssiä ja oikeuksien täytäntöönpanoa koskeviin tekijänoikeuslain kansallisiin muutostarpeisiin.

Sopimuslissenssiä koskevilla tekijänoikeuslain muutoksilla päivitettäisiin kahta sektorikohtaista sopimuslissenssisäännöstä (sisäinen tiedotuskäyttö, arkistoidun lehden uudelleen käyttäminen) niin, että ne vastaavat nykyisiä lissensioinnin ja aineistojen käytön tarpeita. Muutokset tukisivat sopimuslissenssijärjestelmän kautta tapahtuvaa tekijänoikeuden yhteishallinnointia ja aineistojen käytöstä sopimista tilanteissa, joissa käyttöluvien hankkiminen jokaiselta oikeudenhaltijalta erikseen on mahdotonta tai hankalaa.

Oikeuksien täytäntöönpanoon liittyvillä tekijänoikeuslain muutoksilla tehostettaisiin keinoja piratismin torjumiseksi. Muutokset tiedonsaantioikeuteen helpottaisivat tekijänoikeuden loukkausten selvittämistä erityisesti parantamalla oikeudenhaltijoiden mahdollisuuksia tunnistaa oikeudenloukkaaja. Tekijänoikeuslain 11 §:n 5 momenttiin (laillisen lähteen vaatimus) ehdotettava muutos selventäisi kansallista oikeustilaa ja varmistaisi säännöksen yhteensopivuuden EU-oikeuden kanssa.

Ehdotetuilla muutoksilla toteutettaisiin kulttuuripoliittista selontekoa. Sopimuslissenssiin liittyvillä muutoksilla kehitetään ja ylläpidetään tekijänoikeusjärjestelmää niin, että se tukee oikeuksien tehokasta lissensiointia. Mainituilla oikeuksien täytäntöönpanoon liittyvillä muutoksilla varmistetaan oikeuksien tehokas valvonta ja riittävät keinot piratismin ehkäisemiseksi.

OAJ kannattaa esitettyjä muutoksia.

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Jussi Kiiski
juristi